

РЕШЕНИЕ

№ 4125

гр. София, 20.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 18.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **8148** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на И. Х. Х., гражданин на С., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], с деклариран и разрешен, на основание чл. 29, ал. 9 от ЗУБ, адрес на пребиваване: [населено място],[жк][жилищен адрес] против Решение № 12699 от 10.08.2022 г. на заместник - председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България (ДАБ при МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност, допуснати съществени нарушения на административно производствените правила и противоречие с приложимите материално правни норми. Твърди се, че административният орган е игнорирал данните за наличие на заплаха за живота и сигурността на жалбоподателя в държавата му на произход. Оспорва се направеният извод, че Турция се явява "трета сигурна държава", по смисъла на § 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ, с оглед опасността от принудителното му връщане в държавата на произход. С тези аргументи е мотивирано искане за отмяна на обжалваното решение.

В съдебното производство жалбоподателят се представява от назначен по негово искане, на основание чл. 26, ал. 2 във вр. ал. 1 във вр. чл. 23, ал. 3 във вр. ал. 2 от

Закона за правната помощ, определен от председателя на Адвокатска колегия – С., процесуален представител – адв. Б. К. – А., която поддържа искането в жалбата и аргументите, с които е обосновано. Счита, че Турция не отговаря на критериите за „трета сигурна държава“ именно поради опасността жалбоподателят да бъде върнат принудително в държавата си на произход.

На декларирания адрес пред административния орган, за който към административната преписка е приложено заверено копие от Договор за наем от 12.04.2022 г. (л. 41 – 42 от делото), жалбоподателят не е открит, за да бъде призован и да участва лично в съдебното производство. Представена е и докладна записка от служител на ОЗ РУ при СДВР, по повод връчване на призовка за насрочено второ открито съдебно заседание, проведено на 18.10.2022 г., в която е отразено, че в апартамента, посочен като жилище, обитавано от чужденеца, няма живущи лица от С. и не са установени други, които могат да дадат сведения за адрес на пребиваване на жалбоподателя, както и такива, които го познават и са съгласни да получат призовка от негово име (л. 135 от делото).

Ответникът – зам. председателя на ДАБ при МС, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана, а обжалваното решение - потвърдено като правилно и законосъобразно.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че депозираната жалба е основателна и следва да бъде уважена. Счита, че както държавата на произход, така и Република Турция не могат да бъдат възприети като сигурни страни за жалбоподателя.

Административен съд - София град, Първо отделение, 26 състав, след като обсъди по отделно и в съвкупност приложените към делото доказателства, в контекста на становището на страните, прие за установено от фактическа страна:

Административното производство е започнало по молба на жалбоподателя И. Х. Х., [дата на раждане] в С., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], заведена с рег. № УП 15831 на 14.03.2022 г. по описа на ДАБ при МС (л. 65 от делото).

В Молбата е отправено искане за възобновяване на производството по предходно депозирана Молба за предоставяне на закрила, регистрирана на 08.09.2020 г. (л. 113 от делото), по която с Решение № 2238/26.10.2020 г. на заместник председателя на ДАБ при МС (л. 80 от делото) производството е било спряно, на основание чл. 14 от ЗУБ (изм.), а след изтичане на 3 месечен срок и прекратено с Решение № 1006 от 31.03.2021 г. на зам. председателя на ДАБ при МС (л. 76 от делото), връчено неприсъствено с обратна разписка, на основание чл. 76 от ЗУБ (л. 72 - 74 от делото). Повод за спирането и прекратяването на образуваното първо по ред производство по ЗУБ е самоволното напускане на Приемателния център в [населено място], в който жалбоподателят е бил настанен с Решение № 577 от 08.09.2020 г. (л. 101 от делото) и неустановяване на местопребиваването му на територията на РБългария след 23.09.2020 г. (л. 80 от делото). За постановеното Решение за прекратяване на производство, ДАБ при МС е уведомила Главна дирекция „Гранична полиция“, по предвидения ред в чл. 66, ал. 2 от ЗУБ (л. 71 от делото).

С Молба от 21.03.2022 г., депозирана чрез Регионален приемателен център (РПЦ) при ДАБ – МС - С. (л. 63 и л. 64 от делото), жалбоподателят е посочил, че в продължение на повече от година е пребивавал на територията на [населено място] без надлежна регистрация и е заявил желание да бъде допусната до разглеждане, по реда на чл. 76б, ал.1, т. 1 от ЗУБ, последващата му молба за закрила, заведена с вх. № 1110 от

01.04.2022 г. (л. 62 от делото).

В деня на завеждане на последващата молба за закрила, в присъствие на преводач е съставен отново Регистрационен лист, изготвена е Евродак дактилоскопна карта (л. 51, л.52 от делото), на жалбоподателя са връчени - писмена покана за провеждане на интервю на 20.06.2022 г., както и Указания относно компетентния орган по предоставяне на убежище, статут на бежанец и хуманитарен статут в РБългария; Списък на организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут, с приемни в ДАБ при МС; Указания за реда за подаване на молба за международна закрила, за процедурата, която ще се следва, правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила, както и Информация за задълженията, които следва да бъдат съблюдавани в Центровете на ДАБ.

С декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е удостоверена самоличността на жалбоподателя, поради липса на валидни документи за самоличност, издадени в държавата му на произход (л. 46 от делото). Жалбоподателят е декларирал съгласие за обработване на личните му данни за целите на производството по закрила, както и за събиране на официални данни от други органи и организации, включително и в страни, различни от страната на произход, като Върховния комисариат на ООН за бежанците и международната организация по миграция (л. 47 - 48 от делото).

С Решение № 1163 от 15.04.2022 г. И. Х. Х. е бил настанен отново в Регистрационно – приемателен център – [населено място] (л. 43 - 44 от делото), а след представена молба – декларация, към която е приложено заверено копие от Договор за наем от 12.04.2022 г., със страни – Г. М. – наемодател и жалбоподателят И. Х. – наемодател, с предмет – стая от жилище, находящо се в [населено място],[жк], [жилищен адрес] на основание чл. 29, ал. 9 от ЗУБ, директорът на РПЦ – Х. е издал Решение № 267 от 20.04.2022 г. (л. 39 от делото), с което му е разрешено да пребивава на посочения от него адрес по време на производството по ЗУБ, започнало по последващата му (втора по ред) молба за закрила.

С писмо от 21.05.2022 г. началникът на Отдел „Миграция“ при СДВР е уведомил директора на РПЦ – Х. (л. 36 - 38 от делото), че жалбоподателят не е установен на адреса в [населено място], на който е декларирал, че ще пребивава (посочен е под № 13 на стр. 2 от писмото, л. 37 от делото). Въпреки това, жалбоподателят се е явил на датата, за която му е била връчена покана за интервю – 20.06.2022 г. Същото е проведено в присъствието на преводач от арабски език и е документирано с приложения към преписката Протокол (л. 30 - 33 от делото). Преди постановяване на обжалваното Решение е направен опит да се осъществи контакт с жалбоподателя на посочен от него мобилен номер, с цел уведомяването му за явяване и провеждане на повторно интервю. В съставения Констативен протокол от 22.07.2022 г. (л. 29 от делото) е отразено, че не е установен контакт с жалбоподателя.

Към административната преписка е приложено писмо рег. № М-9465/10.05.2022 г. от директора на Специализирана дирекция „М“ при ДАНС, удостоверяващо резултата от проведена съгласувателна процедура по чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС (л. 34 от делото). Административният орган се е позовал и на официалната информация, предоставена му в изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ - Справка, вх. № МД-375 от 23.06.2022 г. относно общото положение и актуалната към 23.06.2022 г. политическа и икономическа обстановка в държавата на произход – С. (л. 18 - 27 от делото).

Към административната преписка е приложено Становище от 01.08.2022 г. на младши

експерт в РПЦ – Х., с което е предложил на заместник-председателя на ДАБ при МС да откаже да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя И. Х. Х..

Обжалваното Решение № 12699 е постановено на 10.08.2022 г. от оправомощен, на основание чл. 52 от ЗУБ, със Заповед № ОЗ – 15 от 03.05.2022 г. на председателя на ДАБ при МС, заместник председател (л. 28 от делото). Връчено е лично на жалбоподателя в присъствието на преводач от арабски език на 18.08.2022 г. (л. 16 от делото.)

Така описаните релевантни за правния спор факти не се оспорват от страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ чрез административния орган – заведена е на 31.08.2022 г. (л. 6 от делото), от надлежна страна, с правен интерес от търсената защита.

Демонстрираното недобросъвестно процесуално поведение от жалбоподателя – посочване на адрес, на който е поел задължение да пребивава в рамките на производството по ЗУБ и на телефонен номер, на който да бъде уведомяван, за които в хода на производството пред административния орган и в съдебното производство е установено, че не обезпечават възможността за контакт, не могат да поставят под съмнение надлежното сезиране на съда. Отразеното особено искане в жалбата - за назначаване на преводач от арабски език „...тъй като не владее български“ и липсата на удостоверяване на този факт – ползване на услуги на преводач при изготвянето ѝ, както и на приложените към нея Декларация за семейно и имотно положение и Молба за назначаване на процесуален представител, които са на български език, не представляват основание за ограничаване на процесуалните възможности за защита на правата и законните интереси на жалбоподателя, с оглед гарантираното му и в разпоредбата на чл. 23 от ЗУБ право на съдействие и помощ на всеки етап от производството, включително и след предоставяне на международна закрила.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

При извършената служебна проверка, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, съдът констатира, че обжалваното решение е издадено от компетентен орган – заместник председател на ДАБ при МС, на когото са делегирани правомощия по чл. 48, ал. 1, т. 1 – т. 4 от ЗУБ, със Заповед № ОЗ-15/03.05.2022г. на председателя на ДАБ при МС (л. 28 от делото).

Решението отговаря на изискванията на закона за форма и съдържание. Посочени са фактическите и правни основания, с които е обоснован отказът да бъде предоставена международна закрила на жалбоподателя. Спазени са административно-производствените правила – производството е проведено по общия ред, от компетентен орган към РПЦ – Х., който е участвал при интервюто на чужденеца заедно с преводач от арабски език. Жалбоподателят е бил информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ. В приложения Протокол, с който е документирано проведеното интервю, е отразена бежанската история, както и отговорите на останалите поставени въпроси, имащи отношение към правилното прилагане на закона. Кандидатът е удостоверил с подписа си, че няма възражения и искания за допълване на съдържанието на протокола. Молбата е била разгледана индивидуално, в съответствие с изискванията на чл. 71 от ЗУБ. Жалбоподателят е разполагал с възможността да

изложи свободно всички свои аргументи, без да е ограничавано правото му да сочи и представя доказателства в подкрепа на твърденията си.

Решението е постановено и в съответствие с материалния закон.

Разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ регламентира предпоставките (условията), при наличието на които на чужденец може да бъде предоставен статут на бежанец в Република България, а именно – да не може или да не желае да се ползва от закрилата на държавата си на произход, или да не желае да се завърне в нея, поради основателно опасение от преследване основано на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или изразяване на политическо мнение и/или убеждение. Наличието и основателността на опасенията се преценяват въз основа на данните от бежанската история на кандидата за статут. В Регистрационния лист, както и в декларацията по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ жалбоподателят е посочил, че е [дата на раждане] в [населено място], област Д., гражданин е на С., с етническа принадлежност – арабин и изповядва мюсюлманска религия, сунит.

Законосъобразен е изводът на административния орган, че изложените, по време на интервюто, причини за напускане на държавата на произход не могат да бъдат свързани с нито едно от условията, визирани в разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Кандидатът за закрила не твърди да е бил обект на преследване от държавата, от партии или организации, или недържавни субекти. Отрекъл е да е имал проблеми както поради религията, която изповядва, така и заради етническата си принадлежност. Заявил е, че не е отбил военната си служба въпреки получената призовка. Посочил е, че семейството му продължава да живее в С., а самият той е напуснал страната по съвет на баща си, заради войната. По време на интервюто кандидатът не твърди да е бил заплашван или спрямо него да е упражнявана някаква форма на насилие. Няма данни да е осъждан или да е преследван наказателно от официалните власти в С. и в Турция. Изложеното, дава основание на съда да приеме, че липсват законовите основания на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец.

Споделима е и преценката на административния орган за липса на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателя. Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ предвижда, че за да бъде предоставен хуманитарен статут на чужденец, освен че същият не следва да отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец, е необходимо да не може или да не желае да получи закрила от държавата си на произход заради опасения, че ще бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; както и на тежки заплахи срещу живота или личността поради безогледно насилие, в случай на въоръжен конфликт.

Безспорно в представената справка от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, на която се е позовавал в мотивите на решението си административният орган, се съдържа информация, че в страната на произход на жалбоподателя е налице „вътрешен въоръжен конфликт“, по смисъла на чл. 9, ал. 1 т. 3 от ЗУБ. В този аспект, обоснован е изводът, че ситуацията в С. не предполага условия за завръщане на жалбоподателя, доколкото това е неподходящо за физическата му безопасност и икономическото му оцеляване.

Законосъобразно, преценявайки всички относими факти от бежанската история, административният орган се е произнесъл и относно наличието на възможност да се ползва от закрила на друга държава, чието гражданство може да

придобие. В този аспект са анализирани данните за пребиваване на жалбоподателя на територията на Република Турция, заявени както в проведеното интервю в настоящото производство по ЗУБ, така и в прекратеното производство. Констатирани са противоречия относно продължителността на престоя – в протокола от 18.09.2020 г. е отразено – пет години в [населено място], а в протокола от 20.06.2022 г. – пет месеца в [населено място], което е провокирало необходимост от провеждане на второ интервю – неосъществено, поради неустановяване контакт с жалбоподателя. Поведението му е възприето като пореден отказ за съдействие за изясняване на обстоятелствата, заявени в молбата за закрила.

Въз основа на информацията, съдържаща се в справката от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС е направен извод, че Турция отговаря на критериите, визирани в легалната дефиниция за „трета сигурна държава“, дадена в § 1, т. 9 от ДР на ЗУБ. Не е спорно, че жалбоподателят е пребивавал на територията на Република Турция, въпреки че не се е регистрирал и не са му били издадени документи за пребиваване. И при двете интервюта кандидатът за закрила е заявил, че е работил нелегално и е съжителствал със свои познати, макар и в различни градове. Отрекъл е да е бил преследван, включително и да се е опасявал от прояви на насилие и/или ограничаване на правата му, поради националност, етническа и религиозна принадлежност.

Твърденията на жалбоподателя за оказана принуда да напусне Турция и да подпише декларация, че няма да се връща обратно не са подкрепени с доказателства и пораждаат основателно съмнение за достоверността им, с оглед на констатираното противоречие в данните от двете интервюта за периода и мястото на пребиваване, както и за причините да премине нелегално на територията на РБългария.

Представената и в съдебното производство Справка за Република Турция рег. № МД-656 от 17.10.2022 г. съдържа данни, че правната рамка за легален престой и достъп до права и услуги на лица, нуждаещи се от международна закрила, включително образование, здравни грижи и социални услуги, изисква регистрация пред съответните органи. Посочено е, че властите работят в сътрудничество с ВКБООН, а лицата, които търсят временна закрила в Република Турция няма да бъдат санкционирани дори и при ползване на нередовни /незаконни/ начини за влизане или при установен незаконен престой, ако: 1/ са идентифицирани от турските власти при влизане в Турция и търсят закрила; 2/ сами се свържат с турските власти в рамките на разумен период от време и предоставят основателна причина за своето незаконно влизане и/или присъствие в Турция. Изрично е посочено, че всички сирийски бежанци, търсещи закрила ще бъдат обхванати от режима на временна закрила, включително и тези, които не могат да представят документи за самоличност, издадени им в държавата на произход - С.. На ползващите се с временна закрила е предвидено осигуряване на право да останат в Турция до намиране на по-трайно решение за всяко конкретно лице, защита срещу принудително връщане в С. и достъп и осигуряване на възможност за упражняване на основните права и свободи. В Регламента за временната закрила са обхванати процедурите за упражняване на всички права, услуги и помощи, които се предоставят на ползвателите на временна закрила. Турското законодателство не предвижда натурализация за сирийци с временна закрила или за условни бежанци, но им позволява да останат докато не се преместят в чужда държава или докато не са в състояние да се завърнат в страната си на произход.

Преценката относно прилагането на разпоредбата на § 1, т. 9 от ДР на ЗУБ е извършена от административния орган въз основа на посочената официална информация, изготвена от компетентен орган, по смисъла на чл. 21, т. 8 от Устроствения правилник на ДАБ при МС, в кръга на предоставените му правомощия, поради което представлява официален писмен документ с обвързваща доказателствена сила относно удостоверените факти, при липса на доказателства, които да ги оборват. Анализирани са и данните от бежанската история на жалбоподателя, като е отчетено недобросъвестното му процесуално поведение – напуснал е декларирания адрес, без да уведоми за това администрацията на ДАБ при МС, не е открит на посочен от него телефонен номер, предоставил е противоречива информация при проведените интервюта относно престоя си в Република Турция. Дори и да се приеме за достоверно заявеното при проведеното интервю на 20.06.2022 г. относно по-краткия период на престой в Република Турция, съдът е на становище, че не се касае за транзитно преминаване, доколкото се твърди, че и в този период жалбоподателят е работил нелегално.

В този контекст, възраженията в жалбата, че не е доказано, че Република Турция представлява „трета сигурна държава“ не могат да бъдат споделени. Административният орган е обосновал решението си след задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, преценявайки, че по отношение на жалбоподателя не е налице нито опасност за живота и свободата, нито опасност от преследване поради националност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, нито реална опасност от тежко посегателство като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Спазени са процесуалните изисквания, гарантиращи правото на лично участие и на защита, въпреки че жалбоподателят не се е възползвал от възможността да представи доказателства в подкрепа на заявеното при интервютата.

Изложеното дава основание на настоящия съдебен състав да приеме, че обжалваното решение съответства на изискванията за законосъобразност, поради което жалбата като неоснователна и недоказана следва да бъде отхвърлена.

От процесуалния представител на ответника не е заявена претенция за разноси, поради което съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. последно от АПК във вр. чл. 85, ал. 4 във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд - София – град, Първо отделение, 26-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. Х. Х., гражданин на С., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], с деклариран и разрешен, на основание чл. 29, ал. 9 от ЗУБ, адрес - [населено място],[жк][жилищен адрес] против Решение № 12699 от 10.08.2022 г. на заместник - председател на ДАБ при МС, с което му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението на страните пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: